

VYĀSAŚRĪḤ

(A UGC Care listed Refereed Research Journal)

Jan-June 2021

Date of Publication : 30.04.2021

**This Issue is dedicated to
Padmashree Ramayatna Shukla**

: Chief Editor :

Dr. Buddheswar Sarangi

: Associate Editors :

Dr. Prasanta Kumar Mahala

Dr. Saroj Kumar Padhi

Dr. Jagamohan Acharya

Dr. Bharatbhushan Rath

Dr. Priyabrata Mishra

Dr. Gyanaranjan Panda

Dr. Shiuli Basu

Dr. Subharajit Sen

Dr. Gogikar Prakash

Publisher

Padmashree Ramaranjan Mukherjee Chair of

Maharshi Vyasadev National Research Institute

A Unit of Vyasayanam, Regd. No. 1635-IV-477/04

Vedavyas, Rourkela-4, Odisha

Contact No. : 7003415810, 7044016153

email : vyasasri12@gmail.com

Board of Advisors :

Prof. Harekrishna Satapathy
 Prof. Parameswar Narayan Sastri
 Prof. Radhaballava Tripathy
 Prof. Abhiraj Rejendra Mishra
 Prof. Subramanyah Sharma
 Prof. Prafulla Kumar Mishra
 Prof. Somesh Kumar Mishra
 Prof. Harihar Hota
 Prof. Srinivas Varkeddy
 Prof. Chandrakant Shukla
 Prof. Arun Ranjan Mishra
 Dr. Partha Sarathi Mukhopadhyaya
 Dr. Acharya Devabrata

Hon'ble Referees :

Prof. Kishor Chandra Padhi,
 Ex-Professor, S. J. S. V. Puri
Prof. Tapan Shankar Bhattacharya,
 Professor in Sanskrit, Jadavpur University, Kolkata
Prof. Satyanarayana Acharya,
 Professor in Sahitya, National Sanskrit University, Tirupati

Co-Ordinators :

Dr. Suresh Kr. Banerjee (Academic)
 Dr. Umakanta Panda (Finance)
 Sri Chandradhwoja Majhi (Finance)
 Smt. Laxmipnya Pahadi (Publicity)
 Dr. Koushik Malakar (Printing)

पद्मश्रीरामयत्नशुक्लमहोदयानां संक्षिप्तवृत्तम्**Name :**

Professor Ramayatna Shukla

Father's Name :

Late Pandit Ramniranjan Shukla

Mother's Name :

Late Maina Devi

Date of Birth :

15th January, 1932

Present Address :Gargashram, B-22/159-2 Shankul Dhara, Varanashi,
Pin-221010**Retired as :**Professor in Vyakarana
Sampurnanda Sanskrit University, Varanashi**Year of Joining as :**

1972

Academic Qualification :Acharya in Navya Vyakarana, Vedanta,
Samkhyayoga. Vidya Varidhi, Vidya
Vachaspati

Respected Scholars, Namaste, As per our advisory board's decision all scholars should follow the intruction for preparing their research paper for our care listed journal **VYASSHREE**.

		संस्करण	संस्करण
१९	१०१४	काशी विश्वविद्यालय संस्कार	शुद्धीकरण स्वामीनाथनाथ शर्मा
२०	१०१४	बुलाकरना मंत्राल संस्कार	ईश्वरी प्रभु शशिचंद्र कला कृष्ण
२१	१०१५	बुलाकरना कुंभज उद्घाटन	मानवीय श्री लक्ष्मी नारायण शर्मा
		वृद्धव्यवस्था संस्कार	सुभाषचंद्र बोस
२२	१०१५	शुद्धीकरण वृद्धव्यवस्था	श्री महाप्रदीपवृद्धव्यवस्था आन
२३	१०१५	शास्त्र मंत्राल संस्कार	कामेश्वरी नंदबुद्धि आन
२४	१०१६	जातिव्यवस्था संस्कार	संस्कृत अखिलभारतीय विश्वविद्यालय
		संस्कृत	
२५	१०१६	संस्कृत श्रुति संस्कार	अखिल भारतीय संस्कृत साहित्य
		संस्कृत	
२६	१०१७	आध्यात्मिक सामान्यज्ञान संस्कार	आध्यात्मिक सामान्यज्ञान आध्यात्मिक
२७	१०१७	वृद्धव्यवस्था संस्कार	उत्तर प्रदेश संस्कृत संस्थान
			इश्वरी
२८	१०१७	श्री लक्ष्मी उद्घाटन	ईश्वरी ईश्वरी ईश्वरी आन अखिलभारतीय
			श्री अखिलभारतीय
२९	१०१८	जातिव्यवस्था संस्कार	स्वामी श्री कृष्ण देव शर्मा
३०	१०१९	अष्टम संस्कार	श्री शक्ति प्रकाशचरण
		संस्कार	संस्कृत अखिलभारतीय
३१	१०२०	बुद्धि एवं मंत्राली नाम प्रकाशना	मानवीयव्यवस्था संस्थान एवं मंडल देव
३२	१०२०	शुद्धीकरण वृद्धव्यवस्था	अखिल भारतीयव्यवस्था संस्कृत
			स्वामी श्री लक्ष्मी शर्मा
३३	१०२०	श्री मातृशुद्धीकरण शशिचंद्र संस्कार	शुद्धीकरण स्वामी अखिलभारतीय
३४	१०२०	कदमात्र रत्न संस्कार	श्री संस्कृत प्रकाश मंडल
३५	१०२०	आध्यात्मिक (viii) सामान्यज्ञान संस्कार	कामेश्वरी शक्तिचंद्र शर्मा
३६	१०२०	जातिव्यवस्था संस्कार	वृद्धव्यवस्था
३७	१०२०	महाप्रदीपवृद्धव्यवस्था उद्घाटन	श्री लालबहादुर शशिचंद्र संस्कृत विश्वविद्यालय

- Printing area --
Wide - 10.5cm,
Length - 17cm,
Letter Size - 13 Hindi/Devnagari and English 11 (Arial Normal)
- Paper Format --
1. Title of the Paper (font size 16)
 2. Author's Name (font size 13)
 3. Abstract (font size 12)
 4. Key Words (italics)
 5. Your Paper
 6. Conclusion
 7. Foot Note (font size 9)
 8. List Reference Book (size 9)
 9. Page limit 6 to 10 pages

Please follpw the instruction to avoid hazards for publication.

With regards
Dr. Buddheswar Sarangi
Chief Editor
Vyasashree

न स्तार्थ। काश्यातदात्मतदाताः वदुहाः शाब्दिका इमुं लईनां प्रोक्तानां
 मदीमद्युतास्तान् रामनलकीवस्यतादानां दुजाहृदतदंन कस्त वा मदीज
 प्ररुवाप्रुर्षीदानां तदाशुसाम्मानमायां तदतदाशुथानके शालानां
 अहा प्रुर्षीदां सात्तुह्यं लमपु। पत्रात्त गच्छेदतद् प्रुक्षानागतः
 व्यासशुभकाशानाया। आत्तुमं कमु व्यासशुभतुत्रकाताः १८५मसुज्जि
 त्तुल्युसनाशु शपद्युतजाज्जिानतावाताः अलुल्लिना हादा अतदा मवपु
 शानवस्वताः शारादिनं सवदा म्पुततापु। रूका मवपु शास्त्रुतपल्लानां

मावपः शीपुवाक्तामदं ह्यानं ह्यानं व्यासशुभतुत्रवारः
 वपुपु। अशानमागुर्षं सन्नागुमानुर्षितस्ताः कुरावु सवयनवृक्षमं।
 शीततामरुर्षं मावपः केदातात्राण मवुल्लामः। शब्दशुक्त्यः मदीपु
 प्रुक्षान्तीहसन्धराकेशालाः। अपः प्रुक्षान्तासुन पर्वताप्रुवृवगुन व कावु
 प्रुपुशेमाः मानवाः सवदा सीपुलिनः। वनं फलू
 त्वं कर्णगापारुतुत कावु स्वशममर्षं गल्ला स्वकमूला सवु प्रुक्षिर्षीः।

अस्ताः शारलाः जहैताशु अुवापेर्षपस्सर्षं सईतानं उतादुशापु
 तपः सवुत्र मावपः सया प्रुक्षपु।

द्वैःखसिवापानुलससाकु प्रुवरापु। सवु रूव मागु मावपः मागु मवपु
 अर्षेमवापु' तदा कामकुरणल्युमादुतरस्सर्षं कमुला गवैयु मवपु पदा
 तदा सल्लमूला प्रुरासवपवता कर्णपु पदा अगदीनन्दं तदमानन्दं सइ
 तर्षाकमूतु क्रुतपु मावपु मागु रूव। पत्र स्ववैर्षेता सदसादिवकतरु
 तदमर्षेवस्तं रूकवर्षेशाशः अत्र अगपु अन्तमरणावकं तादुवावतापु।
 कर्णपु पस्त लयु स्वके स्वार्जेवकावु अत्रुव मईकपु। रूवतर्षेवपापिसादु
 शुक्राशेतापु तदं मावपेतापुः मर्षेवस्तं प्रुवयनापेवृव। तः कमुतु
 कर्णगावृणालवस्तं मीवुनसिपुनं मावपु सरस्वपु स्वास्थानतापुमता

पहा

३०-०२-३०३४

प्रकारानुप्राणः

मीश्वर्यु रसमागु पु मृशेदं मई
 केलातराः मीवुकरत्र ससादु प्रु
 शीमिश्रताः। आत्तुम इदमस्य मईववाव
 सवुस्तः सस्केपतादुवारसदस्सु
 सततातु कालतापु।

सृष्टिः	सद्यः	पृष्ठम्
* पद्यश्रीरामकृतशुकलमहोदयानां संक्षिप्तोत्पत्तम्		(iii-xv)
** प्रास्ताविकम्		(x-xi)
*** सूचीपत्रम्		(xii-xv)
१. शास्त्रानुसन्धाने अर्वाचीनधारा		1
२. व्याकरणाध्ययनस्य गूढार्थविमर्शः	ड. पुनम सिं	8
३. विभक्त्यर्थप्रकाशे दर्शितानां शिष्टप्रयोगाणां विमर्शः	ड. श्रीमन्तभद्रः	17
४. अग्निपुराणदृष्ट्या कारकतत्त्वपरिशीलनम्	डॉ. सुनितमाइति:	32
५. शिक्षकप्रशिक्षणे सूक्ष्मशिक्षणस्य वैशिष्ट्यम्	डॉ. सहेलि मनुमदार	46
६. योगिकी शक्तिपातदीक्षा	वाचस्पतिशास्त्री जोशी	53
७. संस्कृतवाङ्मये कविवररामकान्तशुकलस्य योगदानम्	शुभम् मुखोपाध्यायः	63
८. समासप्रकरणे उपसर्जनस्य महत्त्वम्	चिन्मयः मण्डलः	76
९. अतिदेशसूत्राणां सादृश्यमूलकत्वम्	राम्या पाल	96
१०. अभिज्ञानशकुन्तलनाटकस्य प्रथमाङ्के अलंकारध्वनि विचारः	मन्देश्वरः वर्मन् तथा आचार्या सुदेष्णा भट्टाचार्या	104
११. रावणसंहितानुसारं पञ्चमभावसमीक्षणम्	डॉ. विश्वरञ्जनपतिः	120
१२. नित्यमौक्षस्य ज्ञानसाध्यत्वविचारः	डॉ. सोपा चन्दोपाध्याय	130
१३. वैदिक भाषा में लेट् लकार एक क्विच्य विषय	डॉ. नवीन कुमारी	136
१४. सांख्यदर्शने प्रमाणस्वरूपम्	गोताञ्जलिः त्रिपाठी	142
१५. वङ्गप्रदेशस्य अर्वाचीनदूतकाव्यपरिचयः	टीना मण्डल	150
१६. वैदिकवाङ्मये भक्तिः	डॉ. शत्रुघ्नपाणिग्राही	156
१७. शिशुपालवधस्य काव्यशास्त्रीयं समीक्षणम्	डॉ. बाबूलालमोना	161

सृष्टिः	सद्यः	पृष्ठम्
१८. राजनीतिः, तथा आधुनिककवीनां दृष्टिः	ड. मिट्टु रामी मइश	168
१९. भक्तिरसविवेकः	डॉ. राशिकान्तः द्विवेदी	176
२०. विचारव्यवस्थायां धर्मशास्त्रस्य प्रभावः	ड. स्वपनः माझिः	194
२१. धर्मशास्त्रे कौटुम्बिकं मूल्यम्	ड. सुरानितः व्यानानी	199
२२. श्रीमद्भागवतमहापुराणे धार्मिकजीवनदर्शनम्	डॉ. आशा सिंह रावत	212
२३. स्थानीय इतिहास लेखन में मौखिक स्रोत	डॉ. राजकुमार	221
२४. चतुर्दशसूत्राणां वैशिष्ट्यम्	डॉ. सुधाकरः मित्रः	231
२५. नामीति सूत्रे अङ्गाधिकारप्रयोजनम्	डॉ. सीमित्रः आचार्यः	237
२६. तर्कभाषादिशा संसवस्वरूपम्	डॉ. कुलदीपः कुमारः	248
२७. भागवतदशमस्कन्धे श्रीधरस्वामिकृतभावाच्यदीपिकायाः समीक्षणम्	डॉ. कान्तल पात्र	255
२८. Inscriptional Poet Umapatidhara	Dr. Partha Sarathi Mukhopadhyay	262
२९. वैदिकसाहित्येषु प्रकृतिः	डॉ. दिलीपः पण्डा	266
३०. वेदाङ्गेषु छन्दसां प्रामुख्यम्	डॉ. श्वेतपद्मा शतपथी	271
३१. उत्तरमेघे कालिदासस्य पर्यावरणचेतना	डॉ. लक्ष्मीकान्तपडव्ही	277
३२. निपातनसिद्ध-यत्-प्रत्ययान्तपदविमर्शः	डॉ. सुनेली देह	283
३३. पत्रप्रियाकाव्यसम्पदः	डॉ. सोमनाथः दासः	291
३४. साधुभरेशदत्तसकृतसत्सङ्गदीक्षा	डॉ. ज्ञानरञ्जनः पण्डा	297

व्यासश्री	Vol. XVIII	ISSN 2320-2025
३५. गौडीयवैष्णवदर्शनपरम्परायां	डॉ. सुकन्या सेनापति	305
३६. Rivers in Valmiki Ramayana And Exploring	Dr. Sarita Sharma	311
३७. वैष्णवसम्प्रदायानां प्रामाणिकग्रन्थ	डॉ. अनुराधा मण्डल	317
३८. संस्कृतव्याकरणशास्त्रस्य व्युत्पत्तिः	अतनुः आह्वः	322
39. Impact of Dharmasastra and Arthasastra in the Internal Administration of Bengal as reflected	Dr. Arpita Dey	328
40. Apsaras in Sanskrit Literature	Miss Paromita Biswas	334
41. Effective Communication Skills in Ramayana	Dr. Gogikar Prakash	345
42. Evolution of architecture of Hindu Temples in India	Dr. Jasvir Singh	348
43. Exploration of Ancient Indian Economic Structure through Kautiliya Arthasastra	Dr. Subhashree Dash	356
44. Sarvajnatma Muni's Contribution to Bhaaaa Epistemology	Prof. Ramesh Bharadwaj	373
45. Royal Poets of Sanskrit Literature : A Study from Saduktikarnamrta	Debabrata Sarkar	385
46. Research the Genesis of Argument of Nyaya-Vaisesika	S.K. Rakibul Sk	391
47. The Filial Affection and Parent-Child Relationship : A Comparative Study of Kalidasa's	Mahua Bhattacharyya	398
48. Eliot's Indian Philosophic Therapy To Fertile Modern European Waste Land	Dr. Rajneesh Pandey	411
49. Women's right of Property in the Dharmashastras :	Rajib Sarmah	417
50. Scrupulous Ruminaton on life and Its Priorities in When Loss is Gain	Dr. Rajneesh Pandey	425

व्यासश्री	Vol. XVIII	ISSN 2320-2025
51. A Brief Study of Origin and Development of Story Literature in Modern Sanskrit writings	Preeti R. Pujra	429
52. Moral Values as reflected in the Upaisads	Sanchita Kundu	444
53. Advaita's Concept of Changel An analysis in front of Integralism	Dr. Saroj Kumar Padhi	456
54. HumanTrafficking	Dipendu Mondal	462
55. The Devolopment of the figure	Pratim Bhattacharya	470
56. Prioritize to Customise	Dr. Y. Jahangir & Manah Tahseen	477
57. संप्रदानविमर्शः	डॉ. मधुकेश्वर भट्टः	486
58. The System of Tax Collection in	Dr. Jagamohan Acharya	494
59. Evolution of Sanskrit Grammar : A Glimpse	Dr. Pritilaxmi Swain	497
Writer's World Declaration Registration Form		502